

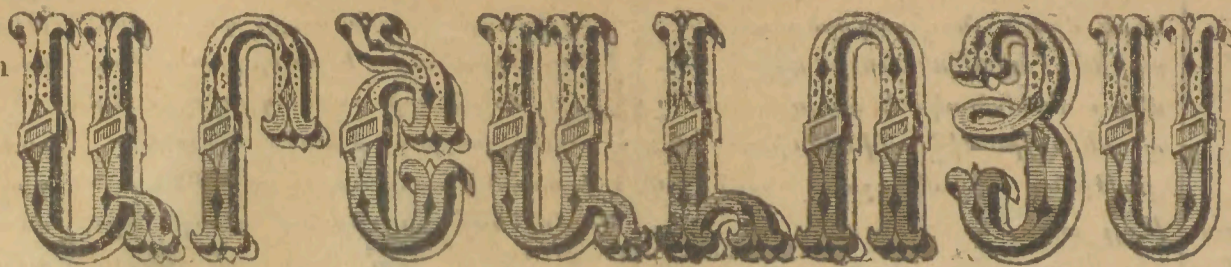
Հ.Օ.Ս.Ե.

ՊԱՅՄԱՆՈՒԹ

Rédaction du Journal arménien

ARCHALOUYCE

(EGYPTE) LE CAIRE

ԵՊԻՊՏՈՍ

Տարեկան գր. ուղ. 30

ԱՐՄԱՍՍՆԱՆ

Տարեկան գրանգ 10

Բաժանորդ ՅԱԵԼՈՒՍՏ ցերեմ փոխարեւմտական գրքոց պիտի ըլլան.

Չի հրատարակուած ձեռագիրները կ'ընդունուին...

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ. ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆԿԱԹ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

Ի՞նչ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ եւ թի՛ ՏՊԱՐԱՆԻՆ վերաբերեալ...

ԿԸ ՇՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԾԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ Զօգուածագիրներ ուղղակի պատասխանաւու են իրենց գրածներն

ԻՒԼԹԻՒՄԱԹՈՒՐ (ՎԵՐՉՆԱԿԻՐ)

Տակաւին ինչե՛ր պիտի տեսնենք. Աստուած իմ... Տարին կը լրանայ առաջիկայ Յուլիս 11ին...

զին՝ այդ մութի ստպեաները ի՛նչ գոյներու տակ չ'մտնն. որչա՛փ զերար հակասող սկզբունքներ, իրարու թնդանօթ արձակող ստույթներն...

եան Պատրիարքութեան օրով Պօլիսէն թշուած 40,000ի չափ պանդուխտներուն, և արդի ազատական և յառաջդիմական յորջորջուած Պատրիարքութեան և Ազգ. Վարչութեան օրով դրեթէ միևնոյն պայմաններուն մէջ թշուած 10,000ի չափ Հայ պանդուխտներու վիճակին մէջ...

սուած կըլլար, ԽՅԷ՛ օրին մէկը իչդոյէ գոյացուցած «նիւնին մէջ լողանք մը լնէր, քան թէ երբեք տասարդ թուրքերուն կամ թուրքիոյ դէմ պատերազմի պատրաստութիւններով զբաղէր, սե որջին չիտիլի թղթերուն վրայ... Այսպէսով մենք՝ հայերս ալ՝ վերահաս պիտաներէ ազատ կը մնայինք գունէ...

րակն կարգապահութեան գործարհն : »
 « Ծրարին ո՛չ մէկ կեցր կրնայ հր-
 րապարակային վիճարակութեան նկար ը-
 շար : Ժողովին մասնակցող գործիչները
 միայն պիտի գիտնան զայն եւ անկիայ
 պարտաւորիչ պիտի ըլլայ յայտ կուսակ-
 ցութեան համար : »

« Վերոյիշեալ երեք կուսակցութեանց
 խրատականը իր ծոցին մէջ ունի ուժեր ,
 որոնց միացումը եւ եղբայրացումը (Մ .
 Յ . երե նոր եղբայր պիտի ըլլան ասոնք :
 վա՛յ մեր գիտնէ) կրնայ հրաշքներ գոր-
 ծել : »

« Այդ ուժերը պիտի զգացնեն եւ ա-
 պացուցանեն ԵՐԻՏՆԱՍՏՐԻ ԹՈՒՐԿԵՐՈՒՆ ,
 որ անկարելի է Թուրքիոյ Հայութեանը
 փնջանէր քանակորոյ յուսարտեայ դա-
 րուն մեր : »

մեր կողմէ բաւ մը իսկ չենք
 աւելցնել այս Խոյրիւնարովին յոռաշ
 բերելը հաւանական վտանգալի ար-
 դիւնքին վրայ : Պ . Մկրտիչեան մը-
 տածելու ի՞նչ ունի որ . ըլլալիքը
 դաւաճներու գծապարհ հայութեան կը
 պատկանի . մինչդեռ ասդին Մկրտի-
 ցիչեաններ՝ ազգասէր , հայրենասէր ,
 բանգէտ , հրապարակազէր , զբաղէտ
 եւ մինչև իսկ ներտիրոջան կըլլան ,
 դաւաճացի հայուն բոսորագել ար-
 իւնովը գրուած վկայականներով ... »

Եթէ ըսենք որ Պ . Մկրտիչեան
 բաւական արթնութիւն չունէր իր
 բաժնեւորուն հետեւանքները ի նկա-
 տի առնելու , ոչ ո՛ք պիտի ուզէ
 հաւատալ : Բայց զարմանալի չէ՞
 որ « Հրապարակային վիճարանու-
 թեան նիւթ ըլլալը » անկարելի ե-
 դած հարցի մը պատճառաւ , հրա-
 պարակային հրաւեր ուղղուի « Գիտ-
 փնջ » նիտի մը համար : Զէ՛ . այս
 գործին մէջ Պ . Մկրտիչեանին պակ-
 սած տարազը « անկեղծութիւնն է »
 որ ուրիշ կարգ մը ենթագործութիւն-
 ներու ալ կը մղէ զմեզ ... »

Մի՛թէ Պ . Մկրտիչեան կը կար-
 ծէ որ իրեն անհարկած ժէժն-թիւր-
 քերը պիտի քննադատէ , իրենց լա-
 բըլ ուզած ծուղակները չ'տեսնելու
 եւ անոր դէմ իրենց ընդարձակ մի-
 ջոցներով աւելի լայնափեռեակ ծու-
 զակներ չ'պատրաստելու համար :

Ասկէ զատ Պ . Մկրտիչեանի , -ե-
 թէ անկեղծ էր - միջոց կը պակսէր
 մասնաւոր նամակներով հրաւիրելու
 իրեն անհարկած կուսակցական ու-
 ժերը եւ անոնց հետ խորհրդակցե-
 լու , առանց հրապարակային ցոյցեր
 ու ճախարներ ընելու , որուն մէջ
 ճէֆ-ճոջալ եւ անկեղծութեան պա-
 կասը յայտնի կը տեսնուի ... »

Եւ դարձեալ , գոյութիւն ու-
 նեցող կուսակցութիւնները նորաբոյս
 ինչպէս յայտնի է կորակոր եղած
 (Հ . Ս . Ռ . Կ .) ին էնթրիկներուն
 գոհ երթալ պիտի ուզեն . կամ ա-
 նոր գոյութիւնը պիտի ընդունին .
 այս ալ՝ մի ինչ որ կարեւոր հարց է :

Ըստ մեզ , անդնահատելի աչ-
 նութիւն պիտի ըլլար , Պ . Մկրտի-
 ցիչեանի , գէթ առ այժմ սա Խոյրի-
 վանքները յետ կուշիւնը , անոր
 վրայ նորեր ալ չ'աւելցնելու պայ-
 մանաւ , « ո՛չ ցնցող . . . » եւ ոչ ալ չի
 ցնցող , առանց ներքի եւ գոյնը լաւ
 հասկցուած են . երբ մանաւանդ՝ ա-
 տոնք Գոհարէի սե որջէն դուրս կը
 թափին : Եթէ չէ՛ք ուղեր որ հին
 ուժեղի ցանկացողներ չ'նկատուիք ,
 զպուշացէ՛ք . մենք այդ շաքերուն
 ընդդէմ անգամ չենք տար :

Բաւական չէ՞ որքան հայ ժո-
 դովուրդը խաբուեցաւ , որքան սպա-
 ռեցաւ , որքան արիւն թափեց ա-

նարգարանալի , բայց Պ . Մկրտիչեան .
 ներքէ միայն ճշուեցաւ որ ծուծ » Ար-
 սախին քայափակաւորութեանը () հա-
 մար : Ժամանակն է որ այդ ամենը
 ալ սե որջին մէջ ամփոփուին եւ հա-
 յութիւնը քիչ մը շունչ առնելու
 թոյլ տրուի :

Այս բանը պիտի պահանջենք
 իրենցմէ ամէն գնով . . . : Ազգի
 մը ճակատագրին հետ այս աստիճան
 անգթութեամբ խաղալ ներքի չէ ... »

Ե . ՅՈՐՈՍԵԱՆ

() Արտաքին քաղաքականու-
 թիւն՝ ըստ Տ . Լեւոն Մկրտիչեանի ,
 ԽԱՅԵԼ կը նշանակէ , որ ամենէն
 պարկեշտ մարդը անգամ ի գործ կը
 դնէ եղբր . . . կ'ըսէ « Ա . Մամուլի »
 մէջ :

ԻՆՔՆԱՊԱՍՏՐԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հիմա՞յ որ « Ինքնապաշտպանու-
 թիւն » հրապարակին վրայ
 ամենէն շատ յարգ դասած ապ-
 րանքն է , կարծէ որ այդ մա-
 սին յայտնուած թեր ու դէմ
 կարծիքները վիճարանութեան
 գրուելով լաւագոյնը ընտրենք .
 Այս ատղերու Հեղինակը անգամ
 իս գրութեան ընթացքին մէջ
 ինքնապաշտպանութիւնը կը
 ջատագովէ :

Հին ժողովրդական մի առակ
 կայ - Գիւղական քահանայ մը , գի-
 նով մի գրութեան մէջ , գետի վրայ
 մկրտութիւն է եղել կատարուի .
 անկարող լինելով ամուր բռնել մը-
 կրտուսը մանուկներին , գետի հո-
 սանքը մէկը միւսի ետեից լայել
 տարել է քահանայի ձեռից մկրտու-
 ւող մանուկներին . քահանան էլ ա-
 մեն անգամ շուտաւ գառնալով
 ներկայ եղող գիւղական հասարա-
 կութեանը այսպէս է ասել՝ « այս
 էլ չեղաւ , թէ ուրիշ կայ բերէ՛ք » :

Երբեք Աստուածաբան եւ տղէտ
 զիւղացիները անուշաբեր են եղել
 դէպի իրանց քահանայի ֆիլիքական
 գրութիւնը եւ իրանց մանուկների
 գլխին եկածը աւելի վերագրել են
 Աստուածային անօրինութեան եւ
 ճակատագրին . . .

Երբ մեր ազգային « գործիչնե-
 րը » ազգը փրկելու համար իրանց
 գործադրած միջոցները մէկը միւսի
 ետեից ցրին ճարտի , գառնուած են
 հասարակութեանը եւ հրաւեր կար-
 դում նրանց ձեռնարկել նոր միջոց-
 ների , նոր փորձեր կատարել - ես
 միշտ յիշում եմ գիւղական գիւղով
 քահանայի մկրտութեան առակը :

Գիւղի քահանան մկրտութեան
 սուրբ խորհուրդ է կատարում , իսկ
 եթէ գետը մանուկներին քշում է
 տանում , դա նշանակում է « Աս-
 տուծոյ կամքը այդպէս է , եւ ո՞ր է
 որ անմահ է , ուրեմն պէտք է մը-
 կրտութեան այդ սուրբ խորհուրդը
 շարունակել , պէտք է մկրտու-
 թեամբ փրկել մանուկներին իրանց
 ժառանգական մեղքերից » :

Այդպէս է մտածել գիւղի քա-
 հանան , այդպէս է մտածել եւ գիւ-
 ղի ժողովուրդը :

Եւ այժմ էլ ճիշտ այդ առակի
 հողեքանութեամբ է մտածում հայ
 « գործիչը » եւ հայ հասարակութեան
 մի մասը :
 Նրանք էլ - այսինքն՝ հայ « գոր-
 ծիչը » եւ ազգի մի մասը - հաւատա-

ցած են , որ բարձր կոչումն ունեն
 ազատագրութեան սուրբ գործի հա-
 մար աշխատելու եւ բոլոր իրանց ծա-
 նօթ միջոցները գործադրելու : Եւ
 նրանք խորտաութեամբ եւ անձնա-
 վտանգութեամբ գործադրում են այն
 միջոցները , որ իրանց գրացի եր-
 կիրներում , կամ նոյն իսկ հեռու
 երկիրներում , յաջողութեամբ գոր-
 ծադրուել է եւ գոհացուցիչ ար-
 դիւնք ստեղծել : Բայց եթէ այդ
 միջոցները մեզ մօտ արգելւեն չեն
 տալիս եւ փոխանակ ազատագրու-
 թեան՝ ազգը ենթարկուած է շարգե-
 լի , հրդեհների , աւերի եւ գաղ-
 թականութեան - այդ բոլորը մեր
 « գործիչները » վերագրում են պարզ
 անյաջողութեան , անկատար պատ-
 րաստութեան , ուրիշի դաւաճանու-
 թեան , եւրոպական քաղաքակա-
 նութեան կայն կայն , եւ նոր-նոր
 ծրագրեր են յղանում , նոր մի-
 ջոցներ առաջարկում եւ նոր զոհեր
 պահանջում՝ յայտարարելով թէ՛
 « այս էլ չեղաւ , թէ ուրիշը կայ բե-
 րէ՛ք » :

Վերջին 20-30 տարւոյ ընթաց-
 քում ազգը իրարու ետեից իր զա-
 ւակները ցրին ճուռ օտարի միջա-
 մտութեան յոյսով , խաղաղ ցոյցերի
 յոյսով , սպանալիքի յոյսով , յե-
 ղափոխութեան յոյսով . . . Բոլոր
 միջոցներն էլ ապարդիւն եւ կործա-
 նիչ լինելուց յետոյ , այժմ հրապա-
 րակի վրայ է երկու նոր միջոց -
 Ռուսական հովանաւորութիւնը եւ
 ինքնապաշտպանութիւնը :

Ռուսական հովանաւորութեան
 վերաբերմամբ պէտք է խօսել , երբ
 այդ լուրը հրապարակի վրայ լուրջ
 կերպարանք կը ստանայ , բայց ինք-
 նապաշտպանութեան դիմելու խն-
 դիրը արդէն հրապարակի վրայ է :

Վերջին ժամանակս , թէ՛ թիւր-
 քիայում եւ թէ՛ թիւրքիայից դուրս
 հայ մամուլը մեծ հետաքրքրու-
 թեամբ զբաղուած է թրքահայոց
 ինքնապաշտպանութեան համար հոգ
 տանելու խնդրով : Ծառ խիւղա-
 թական յողուածներ եւ թզթիւցու-
 թիւններ են հրատարակուած այդ մըտ-
 քով բոլոր հայ լրագիրներում : Ժո-
 ղովներում եւ միտինդներում նոյն
 միտքն է արծարծուած , թէ հայե-
 րը պէտք է լաւ գիտնեն՝ որպէսզի
 յարձակուի կրելու դէպքում կարող
 լինեն դիմագրել , թէ թիւրք խու-
 ժանը համարձակ շարգերի է դիմում
 որովհետեւ վտանգ է որ դիմագրու-
 թիւն չի լինելու եւ նոյն էստան գնով
 է ձեռք բերում իր թաւանը եւ ա-
 ւերումները :

Որ Ինքնապաշտպանութիւնը Ան-
 Հրապարակի է , ԱՅՐ ԱնՎիճելի է , Բայց
 այդ ամենավերջին միջոցն է , նոյն-
 իսկ բնագր , ինչպէս անմեն մի ան-
 հատի այնպէս եւ ազգերի եւ ցեղերի
 համար :

Ինչո՞ւ դիմել վերջին միջոցի :
 Ինչո՞ւ հոյ ազգը իր գրութիւնը , իր
 գիրքը այնքան վարկաբեկ պէտք
 է անի , այնքան վտանգի ենթարկի ,
 որ միակ միջոցը - ինքնապաշտպա-
 նութիւնը լինի մնացած եւ ուրիշ ու-
 չինչ : Էլ ո՞ր տեղ մնաց մեր բնա-
 կանութիւնը , եթէ մենք անբան
 կենդանիների զենքը - ինքնապաշտ-
 պանութեանը - պիտի գիտենք մի-
 ալն : Ինչ իրաւունքով շարունակ
 մենք պարծենում էինք մեր կու-
 տուրայով , մեր յառաջդիմութեամբ ,
 երբ ո՛չ մի միջոց չգիտենք մեր զբա-
 ցիների եւ մեզ տիրող պետութեան
 հետ ինչո՞ւ եւ ինչպէ՞ս ապրելու ,

այլ ստիպուած ենք զինուած դու-
 թեան մէջ մնալ շարունակ եւ միայն
 նրա վրայ յուսալ :

Նշանաւոր է միլ գ' ժիրարդէնը
 ասել է՝ « վատ ճանապարհից դուրս
 դալու ամենալաւ միջոցն է երբէ՛ք
 վատ ճանապարհ չ'մտնել » : Մենք
 պէտք է հետեւենք այս խրատին .
 երբէք պէտք չէ որ հայերը իրանց
 հասցնեն այն տեղը , որպէսզի յետոյ
 ստիպուած լինեն միայն ինքնա-
 պաշտպանութեամբ իրանց կաշին
 փրկելու մանաւանդ որ այդ էլ աւե-
 լի քան տարակուսելի է :

(Հովիւ) Ս . ԶԻՐԻՔԵՉԵԱՆ

(Շարունակելի)

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն
Լ Ո Յ Ր Ե Ր

Վե՛շ . ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ

Յունիս 12 ին Վե՛շ . Կաթողի-
 կոսը հանդիսաւորապէս ընդունուած
 է Զարին կողմէ Բէթէրճօֆի կայսե-
 րական պալատին մէջ :

Զարը ըսած է թէ՛ « ուրախ է
 է որ Ն . Ս . Օծուցիւնը կը տեսնէ
 իր պաշտօնին ձեռնարկելէն առաջ :
 Եւ հաւատաւոր է թէ՛ իր հայ հը-
 պասակներուն եւ Եկեղեցիին հանձ-
 դէպ իր բարեացակամութիւնը ա-
 նայլայլ պիտի մնայ : Զարը համո-
 ջում յայտնած է թէ՛ Ն . Ս . Օծու-
 թիւնը քրիստոնէական հաւատքին
 մէջ պիտի ամրապնդէ իր հօտը եւ
 իբրև հաւատարիմ գաւակ իր նոր
 հայրենիքին՝ որ սիրալիր կերպով
 ընդունեց զինքը , պիտի յորդորէ իր
 համայնքը խաղաղ եւ առաքինի կեանք
 մը վայելելու եւ օրինաւոր իշխա-
 նութեան հանդէպ հնազանդութիւն
 ցոյց տալու : »

Ս . Կաթողիկոսը յետոյ ստացած
 է իր պաշտօնը հաստատող կայսե-
 րական պաշտօնագիրը . ինչպէս նաև
 ազամանդակու խաչ մը :

— Ռուս կրօնգրի մը խմբագիր-
 ներէն մէկուն հետ տեսակցութեան
 մը մէջ Ս . Կաթողիկոսը յայտարա-
 րած է թէ՛ անհիմն է այն զրոյցը ,
 որով ինք պիտի խնդրէ Ռուսիայէն՝
 իր թեմակաթողութեան տակ առնել Օս-
 մանցի հայերը , եւ յոյս յայտնած է
 թէ՛ անոնց վիճակը պիտի բարե-
 լաւուրի ուչ կամ կանուխ , եւ թէ Ա-
 տանայի դէպքին մէջ ո՛ր է մատ
 չունի արդի կառավարութիւնը :

ԱՄԵՆ . Ս . ՊԱՏՐԻԱՐԿԸ

Ամեն . Ս . Պատրիարք Տէր եղի-
 շէ Եպիփ . Դուբեան Իգորէն Պօլիս
 ժամանած , խիստ փայլուն ընդունե-
 լութիւն մը վայելած , եւ հանդիսա-
 ւոր թափոքով Պատրիարքարան ա-
 ռաջնորդուած է , ուրկէ ժողովրդ-
 դեան յոգնախուռն բազմութեան մը
 ծափով յանդերձան եւ խանդավառ կէց-
 ցէններուն մէջէն անցնելով Մայր
 ճածարը դիմած եւ աղօթելէն յետոյ
 օրհնած է ներկայ ժողովուրդը :

Ն . Ամենապատուութեան եւ իր
 հետեւորդներուն լուսակարը առնը-
 ուած է Մայր եկեղեցւոյ դրան առ-
 ջիկ :

Թաղօրդ օրը՝ Ազգ . Վարչութեան
 Երեսի . Ժողովին Մայր եկեղեցւոյ
 մէջ գումարուած դոնովակ նիստին
 մէջ սահմանադրական ուխտը կա-
 տարելով՝ իր պաշտօնին ձեռնարկած
 է :

Մեծ հաւատք ունինք թէ Ն .
 Ամենապատուութիւն իր ուղղամտու-

Թեանք և ժողովրդասիրութեամբ թուրքոյ հայոց տիպար Պատրիարքը պիտի ըլլայ :

ԻՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏ

Բիզանդիոնի Տէր և Տնօրէն Տ. Բ. Բէչեան, պատերազմական պաշտօնատան մէջ մէջ 24 ժամ քան տարիուելէ յետոյ ազատ արձակուած է :

ՍՍՐԱՅԻՒՎ

Սաղմոյ Ամեն. Տէր. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը ձեռնադրած վեց Վարդապետներուն տեղ, հինգ հատ նոր Արքիւսակներ ալ ձեռնադրած է : Յաջորդ թուով ձեռնադրութեան մանրամասնութիւնները :

ՏՊԱՐԲ ԺԱՅՏ Ի ՆՊՍՈՏ ՍՈՎԵԼՈՅ

Վսեմ. Եպիսկոպոս Արքիւս Փաշա 390, Տիկին Գարամանեան (Փորթի) 385, 50 Ազն. Արամ Պէյ Տիպար 195, Օր. Ինճու Տիպար 195, Սեղանի Էփ. Գուլիսեան 100, Եղբարք Աշքեան 100, Նուրբատին Պէյ 97,50, Մ. Մարկոսի Պէյ 40, Տիգրան Պեղիբեան 40, Լ. Թալալեան 40, Ամբաստ. Փափազեան 30, Մարտիրոս Պալմաեան 25, Տիրան Փիլիպոսեան 20, Անիվեան Միշրան 20, Ռուբին Էթմալբեան 20, Վահէ Պէրպէրեան 20, Դուրիթ Դաւիթեան 20, Յովհանն Թոմասեան (միթ կամր) 20, Յովհանն Մեղրեան 20, Տիկին Սէրինա Մատուրեան 20, Մովսէս Անանեան (Աղեքատեղորի) 20, Տիգրան Գարեան 15, Յակոբ Սարգիսեան 15, Գեորգ Մանուկեան 15, Մարքուհի Թալալեան 15, Ներսէս Քէմաճեան 15, Հայկազուն Ռուզուր Պողոսեան 15, Եղբարք Սալաւաթեան 15, Միհրան Մաղիկեան 15, Յակոբ Կոկիկեան 15, Անդրանիկ Կարապետեան 15, Սարգիս Նիբանտեան 15, Յակոբ Մարգարեան 15, Դուրպէն Միրիճեան 15, Գրբիգոր Մարտիրոս 15, Կարապետ Յովհաննեան 15, Բիւզանդ Միշրեան 15, Անդրէաս Անդրէասեան 15, Աստուր Էտիկեան 15, Սարգիս Մաճարեան 15, Գարբիէլ Նշանեան, 15, Տր. Ժամկոչեան 15, Իգնատիոս Տէր Արթիւրեան 15, Համբարձում Փափազեան 15, Ներսէս Փափազեան 15, Փրէշ Զօրեան 15, Միքայէլ Նաթանեան 15, Արամ Բիթմապեան (մակակա) 15, Լեւոն Պոճապեան (մակակա) 15, Նաչիա Գարբիէլեան 12, Յովհաննէս Փափազեան 12, Յարութիւն Սալաւաթեան 12, Երուստի Զըբըբեան 12, ըստեղեան Դալեմեան 12, Պետրոս Զաքարեան 12, գումար 2310

132 հատ 10 ականէն որոնց անունները յատկապէս թիւերով. գումար 1320
գումար Նախ. ցանկի 5721 55
Համազումար 9351,25

ՆԱՍԱԿ ԵՐՈՒՍԱԿԵՄԷՆ

ԵՐՎՈՒ ԽՍՐ

ԵՐՈՒՍԱԿԵՄԱԿԱՆ ՀԱՇՆՈՅ ՔՆՆԻՉ ՄԱՍՆԱԿՈՒՄԻՆ

Տիւրք քննիչք. - Վերջերս Ազգ. ժողովին առջեւ 12 յօդուածներէ բաղկացեալ անբարտառնադիր մը կարգադրութեամբ Զաճեղէք ըսելով թէ այն ձեռք անապատ և անկողմնակալ քննութեանց հետեւանքով և ձեռք խղճութիւն թելադրեալ զբաժնէք, թէ լոկ վերեւ կրած հրահանգի մը հպատակելով մասնաւորացի ֆեյլք բերելու համար, Կարծեմ աշխարհ համայն հակացաւ թէ Ս. Հայրապետը մասնաւոր հակաբողոքութիւն կրտած է իր ներքի դէմ, Երուսաղէմի այս ինչ կամ այն ինչ միաբանին դէմ, և զանոնք ջանջալիւր իրեն համար նուիրական պարտք մը սեպած է, հող չէ թէ անոնք այսոց մեղաքը քառութեան նախաք ըլլան, բաւական է որ իր Ս. կամքը տեղը երթան, և անապայ քննադատական ոգոն թելադրեանքն էր որ իրենք ստիպեց մեկնել, չէ առաջ իր տեսութիւնը երկարորէն պարզել Երուսաղէմի գործոց մասին :

ժողովով որ անդին թշուառ ազգ մը արեւոյն ճապարհներու մէջ կը լողայ, հազարաւոր որբեր հաց կ'աղաղակեն, լիլուած կոյտեր և ալիքներ բարերար ձեռքի մը զը կարօտին, անտուն և անտիրական հազարաւոր ընտանիքներ օգնութիւն կ'աղաղակեն, հարիւրաւոր դաղթականներ անխնամ մնացած են, սովէն ու սուբէն փրկուող ժողովուրդ մը փրկարար դարմանի մը կը կարօտի և ինչ :

Աւելի ցաւալին այն է որ ազգի ներկայացուցիչ ժողովն ալ, այս բաները նկատի չառնելու և միմիայն հաճոյք պատճառելու համար մեկուն ու միւրան, Ազգ. Ընդհ. ժողովին մէջ ծախ կը զարնէ : Այս պահուս Երեմիա Մարգարէ մը կամ Սորենի մը պէտք էր, որ նստէր ու թշուառ և տառապեալ ժողովրդեան մը ու ծախ զարնող ժողովականներու վրայ ողբեր կարգար է՛ն, աշխարհ հիմայ այնպէս է. ճշմարտութիւն խոսողին զէմ կը զայրանան, կը պրտմանի և կը թշնամանեն, ասոր համար մենք ալ այլ ևս առաջ չենք երթար և կը թողուեն որ այսպէս անողորմ պատմութիւնը ամէն բան երևան հանէ :

Հիմայ դառնանք Պատ. Գննիչ Մասնաւորին 12 ամբաստանութեանց, 1. Տիւրք քննիչք. - Տէր Գեորգ Արքեպիսկոպոս Երեցեանին Կ. Պոլսոյ Պատրիարքական փոխտնօրէնութեան շրջանին մէջ որպէս թէ 105 ոսկի զեղծում մը ձեռքով գրածի պէս գրած, և յօտորտանքով մ'ալ կը յիշատակէք, եթէ Ձեր այդ ընթացքը ձերապէս զայն ամբաստանելու գիտումով կամ ուրիշի մը թելադրութիւնը չէ, ինչո՞ւ իրեն յաջորդ եղիչէ Վրդայո. Զիլիկիթեանի այնքան զեղծումները անտես ըրած էք :

2. Տիւրք քննիչք. - Տէր Դեոնդ Վարդապետ Մաքսուտեան միայն 12 տարուան հաշիւներուն պատասխանատու է, Ինչ իրաւամբ կամ որո՞ւ թելադրութեամբ այս վերջին երեք տարուան հաշիւներն նախորդներուն հետ կրտանէք, Կարծենք ըստեղծու և կըրտեցաւ թէ՛ այս վերջին երեք տարուան հաշիւներուն մէջ բացարձակապէս 10,000 ոսկիի զեղծում կայ, ինչո՞ւ այս անապայ զեղծումին հեղինակները մատնանիչ չէք ընել, եթէ դուք ուղղամիտ քննիչներ էք, և անբարեխղճօրէն այս նշանաւոր զեղծումն ալ Տ. Դեոնդ Վարդապետին վերջ կը փաթեք :

3. Տիւրք քննիչք. - Հողեւոյս Տ. Եսայի Պատրիարքի օրէն մնացած նամակներ երեան կը հանէք ու կը կարգաք. բայց ինչո՞ւ երեւան չէք հանել հանգուցեալ Տէր Նրեմիա Արքեպիսկոպոսի 1500 ոսկիի գողութիւնը, որ Դուրիթ Վարդապետ Տէրաբեան կատարեց անոր վախճանելու ատենը մտրահակը գողնալով քովէն, ու յետոյ Յունաց վանքին միջոցաւ իր անունին դարձնելով զայն : Այս խնդիրն ալ ժամանակին այնքան զբուռ է լրագրոց մէջ և անկէ անդեկութիւն չունեցող ոչ որ կայ :

Եթէ դուք մոռցած էիք, Սրբազան Հայրապետը մտաէն տեղեկ էր, ինչո՞ւ չ'յիշեցուց Ձեզի և նոյն իսկ Ազգ. ժողովին :

Սոյն 1500 ոսկիի գումարը ըստ օրինի վանքին ստիականութիւնը պիտի ըլլար, հետեւաբար Դուրիթ Վ. Տէրաբեանի գողութիւնը ուղղակի վանքին ստուակէն եղած պէտք էր նկատելու : Տիւրք քննիչք. - Եթէ դուք ուղղամիտ քննիչներ էիք, ինչո՞ւ Տրդատ Նկար. Պարիսի ըրած զեղծումներով չէք ուզած հետաքրքրուիլ : Ըսենք թէ ինչ է այդ զեղծումը :

Տրդատ Նկարի. Պարեան դեռ վարդապետ և իրեն Ծպարանի տեսուչ Երուսաղէմ գումուած ատեն, Տէր Եսայի Պատրիարքէն մոռցած շատ մը կալուանիքներ և զանազան գործիքներ մէկ տարուան մէջ կը ծախէ և 1500 ոսկեայ չափ կը գրպանէ ու կը հեռանայ : Հապա սա նշանաւոր գիտի՞ր, որ այսօր քանի մը հազար ոսկի կարծէ այս ալ բացատրենք : Տրդատ Նկարիպոս Երուսաղէմ թարգման եղած ժամանակ, Չորրորդ կարգի Մէճիթիէ նշան մը անսելու համար անագին զեպին մը կ'առաւարու-

թեան կաշառք կուտայ և այն ալ զիտէ՞ք ուր, բուն Պրօպատիկէ Աւագանին պատմական և յիշատակելի տեղը, որուն հեծճեքները մինչև, ց'այսօր մեր վանքը կը զբտնուին, իսկ այդ նուիրական տեղը կ'առաւարութեան յետոյ Լատինաց կը ծախէ, որ այսօր քանի մը հազար ոսկի կարծէ :

Տիւրք քննիչք. - Եթէ արդարադատ քննիչներ էք, ինչո՞ւ սա կուտապղծութեան խնդիրը երեւան չէք հանել որ այնքան Հայոց, Յունաց, Սպարիներու վանքերը զբաղեցնելէ դատ ամբողջ Երուսաղէմի համայնքը սարսեցուց : Եթէ կը կասկածէիք՝ կրնայիք Վե՛ն, Հայրապետին հարցնել, որ շատ մտաէն ծանօթ էր այդ անօրինակ ոճրոյն : Դուրիթ որ քննիչի պաշտօն ոտանձնած էք, պէտք է որ այս ամենը երեւան հանէք, որպէս զի մեղաւորի չ'անդիտանաք ու ճրագործներուն :

6. Տիւրք քննիչք. - Մասնաւոր ճիշ մը կը թափէք Տէր Դեոնդ Վարդապետ Մաքսուտեանը յանցաւոր և զեղծարար ներկայացնելու և շատ մը մտացածին զեղծումներ կ'ստեղծէք, ինչո՞ւ անդամ մ'ալ անոր գործունէութեան և վանքին ընծայած օյուսներուն վրայ ուշադրութիւն չէք դարձնել : Տէր Դեոնդ Վարդապետ իր անմահ գործունէութեամբ և ջանքերով քաղաքը անագին օրհնելու, տուներ և միքրանցներ շինած է, որոնք այսօր 5-6000 ոսկի տարեկան հասոյթ կը բերեն : Տ. Դեոնդ Վարդապետ ծրագրով մը այնպէս կ'որդարած էր, որ մինչև 1906, վանքին ելքն ու մուտքը հաւասարակշռութեան մէջ դրած և պարտքը առած պիտի ըլլար, Սակայն քանի մը յաջողութեամբ վերջին տարի պատրաստած ծրագիրը վեր ի վայր չըջեցին և վանքին այնքան բարոյական և նիւթական վնաս պատճառեցին :

Տիւրք քննիչք. - Հին և նոր հայի ներք իրար խոտնելով 12000 ոսկի զեղծում կը վերագրէք Դեոնդ Վարդապետին : Ըսենք թէ՛ վերջին երեք տարուայ ընթացքին բացարձակապէս 10,000 ոսկիի զեղծում գործուած է, որոնք բնաւ յարաբերութիւն չունէին Դեոնդ Վարդապետի պաշտօնավայրութեան ձեռք :

(մնացեալը յաջորդով) ՄԱՇՆՈՅ

ՄԱՆՆԻ ԼՈՒՐԵՐ (Պոլսական)

ԿՐԵՏԷ

Կ'ըսուի թէ Օսմ. կառավարութիւնը պիտի ընդունի Կրետէի միացումը Յունաստանի հետ, եթէ այս վերջինը 40,000,000 ֆրանկ վճարէ :

Յունաստան մինչև 15,000,000 ֆր. վճարելու պարտականութիւն ցոյց տուած է :

Պերիլներ Թակեպոյս ալ Աւստրիական իրազեկ ազգերէ մը կիմանայ թէ՛ Անգլիա՝ Կրետէի հարցով յայնպիսի անգլիացի դաշինքներուն այդ խնդրոյն կարողաբար թեան եղանակ մը առաջարկել է հետեւեալ հիմքերու վրայ :

- 1, Կզգին Յունաստանի չ'կցուի և Սուլթանին գերիշխանութեան տակ մնայ :
- 2, Յունաստանի թագաւորին առաջարկութեամբ Տէրութեանց կազմէ անուանուած դամիսթրին տեղաւորակի Յունաստանի կողմէ Կուսակալ մը կարգուի :
- 3, Պաշտպան իւրաքանչիւր Տէրութիւն մասնաւոր պատուիրակ մը կարգէ :
- 4, Այդ շորս պատուիրակները Կզգին եմուական վարչութիւնը ներկայացնեն :
- 5, Կրետէի առջև չորս տէրութեանց կողմէ մէկ մէկ նաւ կենայ :

ՌԱԶՄԱՎՈՐՁ
Օսմ. նաւատորմը Միջերկրականի մէջ նաւային ռազմավոր

ձեռք պիտի կատարէ : Այս նպատակաւ դէպի Միջերկրական մեկնող նաւերը 40 հատէ պիտի բաղկանան՝ հին և նոր... :

Բ. Դուռը զեկուցած է զեսպանատանց թէ՛ Օսմ. նաւատորմին շարժման նպատակը յորձակողական չէ :

Կրտսի թէ՛ Երզրղի մէջէն ձեռք առնուած միլիոնները Օսմ. ծովային զօրութիւնը բազմապատկելու պիտի գործածուի :

ԱՔՈՐԱԿԱՆՆԵՐ

Օսմ. Հէճիկն չոգեհաւով Մայիս 10 ին Արքեպ. ցամաք հանուեր են Ապոլիւ Համիտի քաղաքային և զինուորական պալատականներէն հարիւր ութսունը կը հողի, որոնք Յիզան պիտի արտորուին : Շոգեհաւը նոյն օրը գէպի ճամբայ ելեր է ուրիշ քաղաքականներ տանելով զիպի ելմէն :

ԻԹԻՏԱԼ

Ներքին գործոց նախարարութիւնը հեռագրով մը հրամայած է Ատանայի կուսակալին դադարեցնել Իրիսայ թերթը որ իր հրատարակութիւններով ցեղային գրգռութիւններ առաջ կը բերէ : Բայց թուրք կառավարութիւնը երկու հայ թերթեր դադարեցնելէ յետոյ է որ այդ հրամանը կուտայ, Տէրութիւն ինչիկէ :

ՄՍՄՈՒԼ

Մամուլին օրինադիմը որ այնչափ վիճարանութեանց տեղի տուած էր Օսմ. խորհրդարանի մէջ, վերջուտին տրուած է յանձնագրովին՝ երկրորդ անգամ քննուելու համար : Յանձնագրովը 24 ժամուան զեղցած է բանտարկութեան պատիժը, և պատասխանատուութիւնները մեղմացուցած :

Իտալիոսեալ օրինադիմը տրպագրուելով Խորհրդարանի անդամոց պիտի բաժնուի՝ նորէն վիճարանութեան երթարկելու համար :

Նեօղոյոս Յոյն լրագիրը՝ Զինուորական ատենին որոշմամբ Մայիս 30 էն սկսեալ դադարման դատապարտուած է, ցեղային գժտութիւններ յառաջ բերող հրատարակութիւններ ըրած ըլլալուն համար : (Երջանիկ թուրքիա...)

ՉԻՆ. ՏՈՒՐԿԸ

Բ. Դուռը գրած է Ելմասկան նախարարութեան՝ ծանուցանել բարո նահանգները, որ զինուորական տուրքերու բաշխումը չ'ուարտած տեղերը կալուածական տուրքերու բաշխումը փոխով կատարեն, զինուորական տուրքին բաշխումը յետոյ կատարելու պայմանաւ :

ԴԱՏԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ

Կայսերական իրատէ մը վաւերացուցած է այն վճիռը, որով նախկին առաջին թիկնապաշտարար բայա, ծովային նախկին նախարար Հաչիմ բայա, Շէվքէթ բայա իր կու սրբիները, պետական նախկին անդամ Սամի պէյ, Դասթէմունի նախարար Կուսակալ Թուստ պէյ և ուրիշներ ատիճանէ և պատուանը չանէ զրկուին և Օսմ. երկրին բերդերէն մէկը արտորուին :

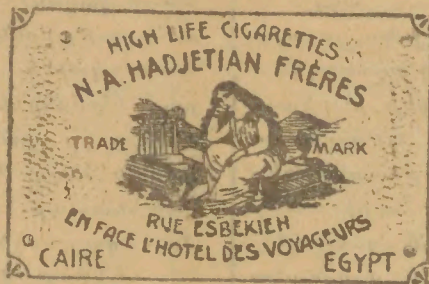
ԱԼՊԱՆԻԱ

Չորավար ձափաւ բաշա իր զինուորական գործողութիւնները վերսկսած է, լեռնային արադահարուած թնդանթներ և խորտընկեցներ բերել տալէն յետոյ, ուղղուած է Մալլեղաի լեռնոտ մասերը 4 վաշտ զօրքով և 14 թնդանթներով : Կ'ըսուի թէ արշաւանքը յալթականօրէն պիտի վերջանայ : ԵՐԼՏՁԻ ՊԱՐՏԷՁԸ
Սրտուած սակացոյցի մը հա-

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՄՏՈՒՆ ԾԻԱԽՈՏԻ

ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՎԱԿԶ - ԷԼ - ՊԻՐՔԷ ՓՈՂՈՑ ԷՕԶՊԷՔԻՅԷ

ՄԵՓԱԿԱՆՍԵՐԲ

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՐԱՐԲ

ՅԱՏԿԱՆԵՐ ԻՐԵՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀԵԱԼ Է .

Արեւելեան ընտիր ծխախոտներէ պատրաստուած թարմ սիկարէթներ անմրցելի տաճան գնեցող ունենալու կամ վայելելու համար, ամէն անգամ և ամէն տեղերէ աւելի՝ պէտք է նախընտրել մեր վաճառատունը .

Առաջնակարգ տետակներէ Եւրոպական սիկարոնեբու լաւագոյն զանազանութիւնները գտնելու համար հարկ չ'կայ հոս ու հոն ժամայաճառ ըլլալու . բաւական է անգամ մը անպատճառ այցելել մեր վաճառատնին .

Պարսկական ամենաբնական թէմպէքիի այլ և այլ տեսակները բարձր մեր վաճառատունէն, ուրիշ տեղերէ գնելը պարզապէս սխալ է .

Մեր վաճառատունը վերջապէս, զինքնու ստանութեամբ, տեսակներու բազմազանութեամբ ու ճոխութեամբ և այլ ամէն տեսակէտներով, և մասնաւոր գործածել որոշած ապրանքներուն թարմութեամբը անմրցելի է, որուն անժխտելի ապացոյցներէն մին ալ զարգացած եւրոպացիներէ օրըստօրէ մեծ քանակութեամբ և ստուար թուով եղած յանձնարարութիւններն են .

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՐԱՐԲ

մաճայն՝ Երկրորդ պարտեզը բացուած է հանրութեան առջեւ . Մեծ պարտեզին Գէօզկերը, մասնաւոր յարկաբաժինները, թատրոնը և հարէմի պարտեզը յետոյ պիտի բացուին, մասնաւոր սակացոյցի համաձայն .

ԿԱՆՈՒՑԱԳԻՐ

— Յունաստան ծանուցապիւր մը զրկելով բոլոր տէրութեանց, անոնց ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ Օսմ . Սահմանազլիի վրայ կատարուած զինուորական պատրաստութեանց մասին . Ծանուցապիւր մէկ պատճէնն ալ Բ. Իրան յանձնուած է .

ՁԵԿՈՅՑ ՄԸ

— Օսմ . կառավարութիւնը իր գետնաներուն միջոցաւ օտար տէրութեանց ծանուցած է թէ՛ կրեմէի Յունաստանի միացման և տէրութեան վեհապետական իրաւանց գաղտընթացքի մը թողաւու չ'պիտի գըտնուի . նոյպէս Հելլեն կառավարութեան կողմէ այդ մասին ըլլալիք ձեռնարկը հաճութեամբ չ'դիտելով միջոցներ ձեռք պիտի առնէ .

ԱՅՎԱԼԸՔ

— Այվալըքի գէպքին շաճառիթը հետեւեալն է եղեր . Երկու երեք հոգի կուզեն եղեր բռնի տունէ մը ներս մտնել, և հոնկէ անցնող պահակախումբը արգելել կուզէ .

Ձէնքի կը դիմուի երկու կողմէն ալ և 10 վիրաւոր, երկու հոգի ալ մեռած կըլլան .

Պրուսայի կուսակալը Այվալըք գացած է քննութիւն կատարելու համար .

ԿՎԻԿԻՈՑ ԱՆՑԻՔԵՐԷՆ

— Աղզային Պատրիարքարանի կողմէ Ատանայի մէջ մահուան դատաւարտուած հայերուն նկատմամբ տրուած խիստ թաւաքիին դէմ խօսելով, թուրք թերթերէն ըտզներ եղած են թէ՛ չ'մեղի համար ամենէն նշանակելի կէտը սա՛ է որ՝ Պատրիարքարանը ինքզինքին իրաւասութիւն կուտայ Օսմ . կառավարութեան մօտ գիտողութիւն ընելու .

— Ռուսական և Աւստրիական Դեսպանատունները դիմում ըրած են Բ. Իրան . հատուցում պահանջելու համար Ատանայի և Հալէպի խառնաշփոթութեանց ատեն իրենց հպատակներուն կրած փաստացի ստորէն .

— Ատանայի հրկիզեալ կալուածներուն՝ ապահովագրութեան խնդրոյն համար քննութիւն կատարելու պաշտօն ունեցող փաստաբանական յանձնաժողովը իր քննութիւնը

աւարտած, և այս խնդրոյն կարգադրութիւն ի գլուխ հանելու համար մնայուն Մասնախումբ մը կազմած է .

— Սուլթանի մէջ հաստատուած Օսմ . հպատակները 400 սակի հանգանակած են կիլիկիոյ աղէտեալներուն համար .

— Իօնիայի մէջ հայ Գաղութ մը պիտի հաստատուի Ատանայի արկածեալներէն Կրտսի թէ՛ ատոնցմէ արդէն մաս մը գէպի անոր գաղթավայրը ճամբայ ելած են .

— Պատրիարքարանի վարչական Դիւանը Ատանայի և շրջականերու մէջ տեղի ունեցած շորքերուն թալաններուն և այրուած տեղերուն ընդհանուր պաշտօնական ստոյգ վիճակացոյցը պատրաստելու ձեռնարկած է մանրակրկիտ ու ամենամեծ խնամքով .

— Ռ . Պատրիարք Ամին . Տ . Եղիշէ Եպիսկ . Իուրեան, աղզային վարչութեան հետ համախորհուրդ, որբեր իրենց հայրենիքին մէջ պատարելու և գաստիարակելու որոշում տուած է և ըստ այնմ ծանուցած պէտք եղած տեղերը .

— Ձերբակալման հրամանագիր հանուած է Ատանայի Առաջնորդ Մուշեղ Եպիսկոպոսի դէմ հետեւեալ բովանդակութեամբ . «Ճանօթ գէպքին մէջ իր կասկածելի ըլլալը հասկցուած Ատանայի Հայոց Առաջնորդ Մուշեղ Եպս . խոյս տուած է Յիշեալը ստորկանութեան տեղեկաբերութեան համաձայն, երկայնահասակ է, ցայտուն ճակտով, խորտեալ մօրուքով ու պիտով, կապրոտ աչքերով, մօտաորակէս 36 տարույ, նիհարակալ . Մուշեղ Եպս . այդ գէպքին պատճառաւ Ատանայի պատերազմական ատենին առջև, պատճառան որէնքին 56 ըդ . յօդուածին համաձայն, իբր ոճրագործ գատուելու որոշում տրուած է . ուստի գատական և ստորկանական պաշտօնեաներուն կը զեկուցուի ձերբակալել և Ատանայի բանտը յանձնել յիշեալ ամբաստանեալը, ուր որ տեսնուի . »

(Մ . Խ . - Պատրիարքական ատենը իր ներկայ Հրամանագրովը ո՛չ միայն փութկոտ անարգարութիւն մը գործելու արամաղիր ըլլալուն ապացոյցը կուտայ, այլ և բռնապետական վարուելակերպի մը և օրինազանցութեան .

Այդ ատենը պէտք է դիտար

ՄԻՆԿԸՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԼԻՆԿԻՐ

Պալատի փողոց . Խաչնէտարի սեփականութիւն, Պրեսիօ 0թէլի ճիշտ դիմաց . Գաֆէ Տը Լա Պուրսի կից

Հին ԵՒ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԱՍՆԱԾԻՒԴԵՐ ՈՒՆԻ

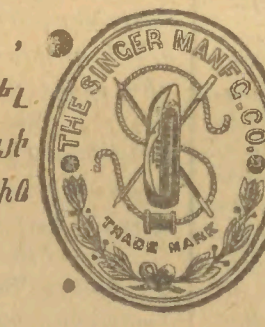
Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Մինկերներն են և ասոնցմէ մինչև ցարդ 17,000,000 ծախուած է .

400 և աւելի վիպակներ և մեքանիզմ վարձարուած, երաշխաւորեալ մեքենաներ .

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆՎ ԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստահանդիսին մէջ ստացած է . ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՄԻՈՑ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՆԵՐԱԿԱՆ ԱՅՆԵՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԵՐԻՆ ԵՒ ԹԱՅԱՌՈՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն . Բ . ԽՏԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ Մինկերի յաւանանշիմ

ԳԻՆ ՉԱՓԱՌՈՐ

Ձրի գասեր և նորոգութիւններ, Մինկեր մեքենայից համար, յաճախորդատուններուն մէջ .

Վճարմանց դիւրութիւն

Փոխանակութիւն հիներու և նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

որ՝ Բունապետական Ռէժիմին 33 տարուան տեղութեանը մէջ և անկէ առաջ նոյն իսկ, երբ կրօնական մը դատելու պէտքը զգացուէր գաւառներու մէջ՝ Առաջնորդէն կը պահանջուէր այդ անձը . իսկ երբ հարկ ըլլար Առաջնորդը դատել, Պատրիարքարանի կը դիմուէր՝ խնդրոյ ստարկայ Առաջնորդը տրամադրելու համար .

Մուշեղ Եպիսկ . ի սոյն գէպքին մէջ յայտնի կերեալ թէ՛ Պատրիարքական ատենը Հայ Աղզին դատար իրաւանց և արժանապատուութեան վրայէն կանցնի Պատրիարքարանին կամ կիլիկիոյ կաթողիկոսին դիմումներ ինչեւ առաջ՝ հրատարակելով իր ձերբակալման հրամանագրերը .

Մուշեղ Եպս . կրնայ բացարձակապէս ընդգիմանալ այդ հրամանագրին, մինչև որ աղզային բարձրագոյն իշխանութիւնները պէտք տեսնեն և հրաւիրեն զինքը . Եւ արդէն չենք ալ յուսար թէ Անկիւնդիպատ . կառավարութիւնը ճշում բանեցնել ուզէ իր վրայ, պատրազմական ատենին ուղղակի և անձամբ պատասխանելու համար .)

— Ատանայէն 25 գեռահաս որբայեալ պատանիներ Պոլսոյ Պատ

րիարքարանը հասած և անտի Ռօտոսիօ զրկուած են, հոն տեղաւորուելու համար Անոնց անունները հետեւեալները են .

Աբրահամ Աղիաուրեան, Սարգիս Թորոսեան, Խաչեր Գրաքեան, Արամ Տրդատեան, Ռուբէն Կղիքեան, Կիրակոս Տօնիկեան, Յովհաննէս Գրիգորեան, Կարապետ Ղուկասեան, Աղիքօսն Ոսկեան, Գրիգոր Բամպեքեան, Պաղտատար Այվալեան, Տիրան Ունճեան, Յակոբ Ունճեան, Չատիկ Թաշճեան, Արտաշէս Թօփրաքճեան, Կեորդ Իտէեան Արշակ Ալպատեան, Յովսէփ Ժամկոչեան, Կարապետ Յովակիմեան, Մարտիրոս Մարեան, Յովսէփ Պոյաճեան, Ատուածատուր Բամպեքճեան, Սրուանդ Աւագեան, Յովհաննէս Պէրպէրեան .

— Ատանայի կորոտեալներուն թիւը 27000 ի կը հասնի . Նպատարաշխ մարմին մը՝ որուն մէջ հայեր ալ կան, կը խնամին թըշուառ արկածեալները . բայց ի՞նչ չափով արդեօք . . .

— Ն . Բ . Խոտիլը 200 սակի նուիրած է Ատանայի աղէտեալներուն .

— Մերսինի և Իոզանի մէջ բոլոր բանտարկուածներուն թիւն է 412 խլամ և 124 ոչ-խլամ .